

ת"פ 20922/03/19 - אסמאעיל וסאם נגד מע"מ חיפה

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 20922-03-19 מע"מ חיפה נ' וסאם(עציר) ואח'
תיק חיצוני:

מספר בקשה: 2

בפני כב' השופט יוסי טורס , סגן הנשיא
מבקש אסמאעיל וסאם
נגד
משיבה מע"מ חיפה

החלטה

הבקשה והעובדות הנחוצות

1. לפני בקשה לביטול כתב האישום בטענה להגנה מן הצדק, לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ). ביתר פירוט, טענות המבקש הן לשיהוי ואכיפה בדרנית. אפרט להלן את העובדות הנחוצות לצורך הכרעה בבקשה.

2. נגד המבקש וכן חברה בע"מ שהוא מנהלה, הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות על פי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. כתב האישום מתאר כי במהלך השנים 2011-2014 ניכה המבקש בספרי הנהלת החשבונות של החברה, מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס מבלי שבוצעו עסקאות כמפורט בחשבוניות. סכום המס שנחסך בשל כך הוא כ- 1,300,000 ₪. הבקשה הוגשה מטעם המבקש בלבד ובטרם מסר תשובתו לאישום.

טיעוני הצדדים

3. המבקש טוען כי במסגרת הליכי החקירה המציא לידי החוקרים פרטים מלאים בדבר זהות האדם אשר קישר בינו לבין קבלני המשנה שמסרו את החשבונית מושא האישום. המבקש טוען כי אין למצוא בחומר החקירה כל פעולה הקשורה באדם זה והוא טוען שהדבר עולה כדי אכיפה בדרנית.

4. עוד טוען המבקש כי במקרה זה קיים שיהוי ממשי שיש בכוחו להביא לביטול האישום. בעניין זה נטען כי חלפו 6 שנים מאז הסתיימה החקירה, כאשר ממועד ביצוע העבירות חלפו כבר כ-7 שנים. המבקש טוען כי מאז ועד היום הוא כבר נשפט (בעניין שלא הובהר, אך דומה שקשור לנושא זה), הורשע וריצה עונש מאסר. המבקש טוען כי ניהול ההליך שנים רבות לאחר האירועים, יכביד עליו מבחינה ראייתית, אישית וכלכלית. המבקש טען אף שניתן היה

עמוד 1

"לסיים את כל הפרשה" במסגרת ההליך הקודם, אך היות ולא פירט טענה זו (והסעד המבוקש בגינה) ואת מהות ההליך שנוהל נגדו בעבר, לא ניתן להתייחס לנושא ואף המאשימה לא השיבה לנושא. נושא זה אפוא לא יידון בהחלטה זו.

5. המשיבה סבורה כי דין הבקשה להידחות. באשר לטענת האכיפה הבררנית טוענת המשיבה כי מחומר הראיות לא עולה שקיים אדם אחר זולת המבקש כאחראי לביצוע העבירות מושא כתב האישום. המשיבה טוענת כי המבקש לא הניח תשתית עובדתית כלשהי לביסוס טענותיו לגבי אכיפה בררנית ולא הציג כל ראיה המלמדת על כך שנפל פגם בשיקולי המשיבה להעמידו לדין. באשר לטענת השיהוי, נטען כי מדובר בעבירות מסוג פשע, אשר תקופת ההתיישנות בעניין היא בת 10 שנים וכי אין לאפשר עקיפה של דיני ההתיישנות באמצעות טענות להגנה מן הצדק. לגופו של עניין צוין כי מדובר בחקירה מורכבת בנושא סבוך שחקירתו אורכת זמן. לחלופין טענה המאשימה שככל שיימצא צדק בטענת המבקש, הסעד הנכון אינו ביטול האישום, אלא סעד מידתי יותר.

דין והכרעה

6. לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים ראיתי לדחות את הבקשה. אין בדעתי לדון במבחן התלת שלבי המיושם בבקשות מעין אלו (ע"פ 8994/08 פלוני נ' מדינת ישראל (1.9.2009)), מן הטעם שהמבקש לא צלח את השלב הראשון שעניינו הצבעה על פגם בהתנהלות המאשימה. טענת המבקש בדבר אכיפה בררנית לא הוכחה ולו ברמה המינימאלית, שכן על הטוען טענה בדבר אכיפה בררנית להניח תשתית ראיתית מתאימה וזאת לא נעשה (רע"פ 3480/12 חמו נ' מדינת ישראל (24.9.2012)); ע"פ 8551/11 כהן סלכני נ' מדינת ישראל (12.8.2012); (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ ואח' (10.9.2013)).

7. זאת ועוד וזה העיקר, חרף העובדה שהסניגור נקט בביטוי "אכיפה בררנית", הלכה למעשה, טענתו היא למחדל חקירה. נושא זה יבוא לידי ביטוי כמובן בשלב הכרעת הדין בהתאם לתמונת הראיות שתובא בפני, אך אין מקומו כטענה מקדמית טרם שמיעת ראיות.

8. אף באשר לטענת השיהוי ראיתי לדחות את הבקשה. בפסיקה נקבע כי במקרים חריגים שיהוי ניכר בהגשת כתב אישום עשוי להקים טענה להגנה מן הצדק. ראו ע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' יוסף ורדי (31.10.2018):

"במקרים חריגים תיתכן הכרה בתחולתו של עקרון ההגנה מן הצדק, מחמת חלופי זמן משמעותי בהגשת כתב האישום, וזאת בהתקיים התנאים דלהלן:
(א) משך הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה הוא משמעותי; (ב) הפגיעה בהגנתו של הנאשם, בחירותו ובנסיבות חייו האישיות, עקב השיהוי בהגשת כתב האישום, היא ממשית ומוחשית; (ג) אין בנמצא טעם מניח את הדעת להתנהלותה זו של הרשות מחמת מורכבות ההליך, ניהול החקירה, או עומס מכביד.
מקום בו מצא בית המשפט כי השיהוי שנפל בעניינו של נאשם הוא אכן מכביד, בהתאם לשיקולים הנ"ל - עליו לבחון האם עומדת לו ההגנה מן הצדק, בהתאם למבחן התלת-שלבי לתחולתה של הדוקטרינה, ובשים לב לשפע הסעדים העומדים לרשות בית המשפט, מקום בו מצא להורות על תחולתו של עקרון ההגנה מן הצדק"

9. במסגרת הסעדים שרשאי לבית המשפט להושיט בשל שיהוי ממשי נכללת גם ההקלה בעונש, ודומה כי

לרוב יהיה זה הסעד הראוי בנסיבות העניין, תחת ביטולו של כתב האישום. עם זאת, יתכנו גם מקרים חריגים בהם עצמת הפגיעה הקונקרטית תביא לסעד הקיצוני של ביטול האישום. ראו:

"מקובלת עליי מסקנת בית המשפט קמא כי ביטויו של השיהוי הכבד בהגשת כתב האישום צריך לבוא בגזירת העונש. אשוב ואבהיר: איני שוללת את האפשרות כי תהיינה נסיבות בהן שיהוי כבד בהגשת כתב האישום, אשר גרם נזק ממשי ומהותי ליכולתו של נאשם להתגונן, תבאנה לביטול כתב האישום. ואולם, עניין זה מחייב בדיקה בכל מקרה לנסיבותיו, אשר תביא בחשבון את מהות העניין, את סיבת השיהוי ומשכו ואת טיב הנזק שנגרם לנאשם. אין להפוך את ההגנה מן הצדק למכשיר לקיצור תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק ויש להקפיד על כך שתיוותר מכשיר להגשמת עקרונות של הגינות וצדק." (ע"פ 6922/08 פלוני נ' מדינת ישראל (1.2.2010))

10. ומן הכלל אל הפרט: על פני הדברים הזמן שחלף הוא משמעותי. ואולם, אין בפני פרטים בשלב זה על מורכבות החקירה; משכה המעשי; והפגיעה שנגרמה בשל חלוף הזמן - האם נוגעת היא ליכולת להביא ראיות, או שמא עניינה בסבל נפשי "בלבד". אין בפני גם פרטים בדבר ההליך האחר שנוהל נגד המבקש והאם הזמן שחלף גרם לו נזק במישור זה. מדובר אפוא בטענה שמצריכה שמיעת ראיות לצורך הכרעה בה ומשכך, בשלב זה דינה להידחות.

11. סוף דבר, הבקשה נדחית בשלב זה והמבקש יוכל לשוב ולהעלותה בעתיד בהתאם לתמונת הראיות שתתברר.

12. אני קובע התיק להקראה ליום 20.7.20 שעה 09.30

המזכירות תזמן הצדדים.

ניתנה היום, כ"ו סיוון תש"פ, 18 יוני 2020, בהעדר הצדדים.